

Напети сурвакари и гиздави момичета извиват хоро край елхата

Със своите кукли в носии от различни етнографски области на България самоуката майсторка Ваня Янкова съхранява и популяризира традицията

И тази година по традиция Регионалната занаятчийска камара - София, с председател Къци Капанов организира коледна изложба-базар (12-27 декември). Майстори със златни ръце подредиха своите оригинални изделия - ръчно изработени коледни картички с метални орнаменти, керамика, сребърни накити, етно облекла, пана... Впечатляват ме куклите в национални носии с различен "ръст". Всичките са променени в пъстроцветни, богато украсени традиционни български облекла. Пред тях са строени 15-сантиметрови сурвакари с рунтави калпаци, наметнати с ямурлуци. Дядо Коледа, чиято червена дрешка е обточена с бели гайтани... Това е малка част от колекцията на майсторката на занаятите Ваня Янкова. Всичките ѝ изделия са изработени от естествени материали - дърво и плат. Дървената конструкция на големите кукли е на детайли, които се сглобяват и спояват с еко лепило. А за да се движат ръцете им, те са на телена кон-

Майсторката Ваня Янкова е щастлива със своите "рожби"

СНИМКА
ИВАН ИВАНОВ

струкция. Трудни за направя, особено на малките "момичета" и "невестички", са носии от различни етнографски области. "На пръв поглед, да изработиш кукли в автентични национални носии, е приятно и лесно. Но няма нищо готово - кройка, сукмани, ризи, потурки, престилки, бродирам. Шия цървули и калпаци. И всичко правя на ръка. За моята работа се изискват познания по етнография, търпение и много любов към българската традиция. В работата ме ръководи желанието да съхраня познанието за българския бит и култура", споделя самоуката майсторка Ваня Янкова. Тя е завършила индустриална химия, но бродирането, шиенето и плетенето са ѝ хоби от дете. Първа-

та изработена от нея национална кукла е "Радневка". Та. Затова я включва във всяка своя изложба. Виждам я и в коледната ѝ колекция. Тънка наперена невеста с бяла престилка на фигурки, "изрисувани" с маниста и пайети. Косата ѝ е събрана в забрадка, завършваща с венче от цветя, а над веждите ѝ - ред пендарки. Доста игра е паднала при направата ѝ!

На хорото около коледната елха в дома на Ваня до нейните кукли ще се "хванат" веселите сурвакари и Дядо Коледа, в чиито тела майсторката е пхнала по мускалче с розово масло. "Обикновено чужденците свързват България с богатия ни фолклор, а също така и с прословутото ни масло. И аз се опитвам да им

дам това, което харесват", вълнува се моята събеседничка.

Сувенирите на Ваня са печелили сума ти награди и признание по света. Чужденците, видят ли изящните ѝ изделия, се прехласват. Нейни колекции са пътували до Брюксел, Франция, Германия, Италия... "Миналата година бяхме на круиз по река Волга по повод Българските културни празници в Русия. В продължение на 22 дни обиколихме 12 града и нашите изложби-базари предизвикаха истински фурор. Всичко се харчеше на минутата", споделя майсторката. Тя е член на управителния съвет на националната и на регионална занаятчийска камара в София.

БЕРА КАМБЕРОВА